

ΒΡΙΧΤΟΝ 1981 - ΤΟΤΤΕΝΗΑΜ 2011 ■ (ΠΩΣ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΣΕ 30 ΧΡΟΝΙΑ...)

Η κοινότητα του Brixton στους δρόμους, το 1981. Σε κανέναν δεν αρέσει να λένε τη γειτονιά του "βούρκο", αυτοί μοιάζει να το πήραν βαριά...

Τον Απρίλη του 1981, η νεολαία (εργάτες και μετανάστες) του Brixton εξεγέρθηκε ενάντια στην ασφυκτική παρενόχλησή της από την αστυνομία. Κάποιες εβδομάδες πριν, η αστυνομία είχε ξεκινήσει την επιχείρηση "Swamp '81" (δηλαδή "Βούρκος '81", ο μπάτσος που έβγαλε το όνομα προφανώς δεν φοβόταν τις κατηγορίες για ρατσισμό), σκοπός της οποίας ήταν η καταπολέμηση της "εγκληματικότητας" ή αλλιώς το να πλημμυρίσουν οι δρόμοι του Brixton από αστυνομικούς με πολιτικά που θα σταμάταγαν για "έλεγχο" όποιον τους φαινόταν ύποπτος - δηλαδή νεαρούς μαύρους. Μετά από μια βδομάδα και έχοντας προχωρήσει σε πάνω από χίλιες "εξακριβώσεις στοιχείων", η αστυνομία δεν είχε κερδίσει και πολλούς φίλους στην περιοχή. Αντίθετα, είχε χάσει και τους λίγους που είχε. Είναι και αυτή μια από τις παράπλευρες συνέπειες τού να το παίζεις στρατός κατοχής.

Στις 10 Απρίλη, λοιπόν, το πλήθος επιτέθηκε σε περιπολικό για να απελευθερώσει έναν συλληφθέντα. Από εκείνο το σημείο και μετά η προλεταριακή έκρηξη κατέλαβε τους δρόμους του Brixton για πάνω από δυο βδομάδες. Οι μπάτσοι έφαγαν τούβλα και μολότοφ με το κιλό, τα αμάξια τους γύρισαν τούμπα, τα τμήματα δέχτηκαν επίθεση, κτίρια κήκαν, μαγαζιά λεηλατήθηκαν, ενώ όποιο κατάστημα ήταν γνωστό πως είχε ρατσιστή ιδιοκτήτη κονιορτοποιήθηκε άμεσα. Η αστυνομία από τη μεριά της αναγκάστηκε να αποκλείσει την περιοχή για να περιορίσει τις ταραχές, αφού δεν μπορούσε να τις καταστείλει άμεσα, ενώ συγκρότησε και μικρές παρακρατικές ομάδες που τις έστειλε στην περιοχή για να κάνουν "ό,τι μπορούν". Κι όμως για μήνες, η λεγόμενη δεύτερη γενιά των μεταναστών ακολουθούσε το παράδειγμα του Brixton κι επιτίθονταν στην αστυνομία με κάθε ευκαιρία: Σάουθχολ, Λίβερπουλ, Μάντσεστερ...

Τριάντα χρόνια μετά, το 2011, μια ακόμα εξέγερση ξέσπασε στους δρόμους της Αγγλίας. Η αστυνομία, κατά τη διάρκεια επιχείρησής της, έστησε ενέδρα και δολοφόνησε τον Marc Duggan: είπαν πως ήταν έμπορος ναρκωτικών και πως στο σημείο της συμπλοκής "ετοιμαζόταν να διαπράξει εγκλήματα". Δηλαδή απλώς περπατάγε στο δρόμο. Δύο μέρες μετά, μια μικρή διαδήλωση κατευθύνθηκε προς το τμήμα της περιοχής για να διαμαρτυρηθεί για τη δολοφονία και σύντομα τα πρώτα επεισόδια εξελίχθηκαν σε γενικευμένη εξέγερση. Κτίρια ολόκληρα κήκαν, ενώ καταστήματα λεηλατήθηκαν καθώς η αστυνομία τα έβρισκε σκούρα στους δρόμους του Λονδίνου.

Έχουν πράγματι όλες οι εξεγέρσεις κάποια κοινά χαρακτηριστικά: την οργή για τη ζωή και το θάνατο που επιφυλάσσει το κράτος στον προλεταριακό πάτο των κοινωνιών του, όπως και τη μεθυστική χαρά της στιγμής όταν οι δυνάμεις αυτού του πάτου καταλαμβάνουν (έστω και πρόσκαιρα) τους δρόμους και με τη βί-

α τούς κάνουν έστω και για λίγο δικούς τους. Και οι μπάτσοι να λουφάζουν γύρω από τα τμήματα, μην μπορώντας να ελέγξουν την κατάσταση και τις φλόγες στους δρόμους. Υπάρχει, βέβαια, και κάτι κοινό στο πώς τα καπιταλιστικά κράτη επαναφέρουν τη νομιμότητα στις εξεγερμένες περιοχές: η ωμή βία που μπορεί να ξεκινάει από τις συνθήκες επιχειρήσεις των ειδικών μονάδων και να περνάει στη συγκρότηση παρακρατικών μονάδων και την κινητοποίηση από τα πριν κατασκευασμένων δικτύων χαφιέδων, φίλων της αστυνομίας και της ησυχίας-τάξης-και-ασφάλειας, φτάνοντας μέχρι και την εμφάνιση του στρατού στους δρόμους.

Κάπου εδώ όμως οι ομοιότητες σταματούν. Γιατί αντίθετα με το τι ισχύει στα όνειρα της ακροαριστερής ιδεολογίας, οι εξεγέρσεις αυτές ποτέ δεν είναι απλώς και μόνο το αποτέλεσμα "αυθόρμητων ξεσπασμάτων" βίας από ανθρώπους που εμφανίζονται από το πουθενά, επιτίθενται στην αστυνομία και μετά ξαναεξαφανίζονται στις καθημερινές δουλειές τους. Τα υποκείμενα που τις πραγματοποιούν έχουν την πολιτική και οργανωτική αυτονομία τους. Και δεδομένου ότι ο κόσμος μέσα στον οποίο τα υποκείμενα των εξεγέρσεων στο Brixton έχτισαν την αυτονομία τους τριάντα χρόνια μετά δεν υπάρχει ούτε για δείγμα, οι συγκρίσεις των δύο εξεγέρσεων με μόνο γνώμονα τη βία που άσκησαν (δηλαδή την εικόνα που έχτισαν για αυτούς τα μίντια) μπορεί να οδηγήσει σε μια μαγική εικόνα που καμία σχέση δεν έχει με την πραγματικότητα. Παρόλ' αυτά, αν ξεκινήσαμε βάζοντας δίπλα δίπλα τις δύο εξεγέρσεις δεν το κάναμε για να τονίσουμε τις ομοιότητές τους, αλλά για να τις χρησιμοποιήσουμε και να αναδείξουμε τις διαφορές τους. Θα σταθούμε κυρίως όμως στις σκέψεις που οι προλεταριακές εκρήξεις δημιούργησαν στους κρατικούς αντιπάλους τους.

Η έκθεση Σκάρμαν - οι κοινωνιολόγοι

Το 1981, ακριβώς στο τέλος των βίαιων γεγονότων, το κράτος κάθισε να κάνει τον απολογισμό του. Τι είχε γίνει, πού ήταν το λάθος; Τι έπρεπε να είχαν κάνει για να σταματήσει η εξέγερση και να μην επανεμφανιστεί; Έτσι δυο μέρες μετά, το κράτος έστειλε τον δικαστή λόρδο Σκάρμαν να συντάξει μια αναφορά πάνω στα γεγονότα, για κρατική χρήση εννοείται. Ο Σκάρμαν, αφού πραγματοποίησε επιτόπια έρευνα, την έγραψε πράγματι την αναφορά του και τα αποτελέσματά της κυκλοφόρησαν σε βιβλίο προκαλώντας έντονες συζητήσεις στη βρετανική πολιτική και τον Τύπο.

Ο Σκάρμαν, επέλεξε να μιλήσει για την κοινωνική κατάσταση των γειτονιών που εξεγέρθηκαν καθώς και για τη ρατσιστική μπόχα της αστυνομίας. "Οι κοινωνικές συνθήκες στην Βρετανία δεν δικαιολογούν τις ταραχές. Αλλά δεν μπορείς να κατανοήσεις τις ταραχές πλήρως αν δεν τις δεις στο περίπλοκο πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά, πλαίσιο τους που διαμόρφωσε μια προδιά-

θεση προς την βίαιη διαμαρτυρία". Ο Σκάρμαν άσκησε κριτική στις δράσεις της αστυνομίας πριν τα γεγονότα, υποστήριξε πως οι αστυνομικές επιχειρήσεις με τις παρενοχλήσεις και τους διαρκείς ελέγχους υπέσκαψαν τους δεσμούς της αστυνομίας με την κοινότητα, διαβρώνοντας τον κοινωνικό ιστό που προστατεύει από τέτοια ξεσπάσματα. Η αστυνομία "φέρει ευθύνη για το ξέσπασμα της αναταραχής, είναι εν μέρει υπεύθυνη για την καταστροφή των κοινωνικών σχέσεων", ανέφερε ο Σκάρμαν. Τέλος, κλείνοντας την περιγραφή των γεγονότων καταλήγει πως: "Ενώ η καλή αστυνόμευση μπορεί να χαλαρώσει τις εντάσεις και να αποφευχθεί η αναταραχή, δεν μπορεί να απαλείψει τα αίτια της κοινωνικής έντασης όπου αυτά υπάρχουν, μιας και αυτά, στο Brixton και αλλού, είναι βαθιά ενσωματωμένα μέσα στις θεμελιώδεις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες. Κάθε προσπάθεια να γίνουν αντιληπτές οι συνθήκες μέσα από τις οποίες οι ταραχές αυτού του χρόνου ξεπήδησαν δεν μπορεί να περιοριστεί σε προτάσεις σχετικά με την αστυνόμευση, αλλά πρέπει να μιλήσει για το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτή η αστυνόμευση λαμβάνει χώρα".

Ακόμα πιο σοκαριστικές είναι οι ίδιες οι προτάσεις του Σκάρμαν. Έχουμε και λέμε, λοιπόν: πρώτον, πρόσληψη μελών των "εθνικών μειονοτήτων" στα σώματα ασφαλείας, ούτως ώστε οι ίδιοι οι αστυνομικοί να σταματήσουν να είναι τέτοιοι σκατοφασίστες, ενώ οι κοινότητες να αποκτήσουν δεσμούς φιλίας με την αστυνομία, μιας και κάποια από τα βλαστάρια τους θα είναι εκεί. Δεύτερον, αλλαγή στην εκπαίδευση των αστυνομικών και στην οργάνωση των αστυνομικών επιχειρήσεων. Και τρίτον, "θετικές διακρίσεις" προς τις κοινότητες των μεταναστών ώστε να μπορέσουν να ξεπεραστούν οι προκαταλήψεις. Και το τελευταίο σοκ: Την αναφορά την καλοδέχτηκαν οι υπεύθυνοι της αστυνομίας και οι υπουργός της κυβέρνησης. Αλλά γιατί οι Άγγλοι επικεφαλής, μετά από μερικούς αιώνες αποικιοκρατίας και ιμπεριαλισμού, αποφάσισαν "να ανακαλύψουν" πως ίσως να υπάρχει ένα μικρό πρόβλημα ρατσισμού; Αν κάποιος θέλει να καταλάβει καλύτερα τους προβληματισμούς του Σκάρμαν, νομίζουμε ότι θα πρέπει να δει λίγο το περιβάλλον μέσα από το οποίο έβγαιναν οι εξεγερμένοι του Brixton.

Το 1981, λοιπόν, βρισκόταν στην κορύφωσή της η αντιφασιστική δράση, καθώς και μια σειρά αγώνων για την οργάνωση των μεταναστών της λεγόμενης δεύτερης γενιάς, που είχαν ξεκινήσει πάνω από 10 χρόνια πριν. Μέσα από διαδηλώσεις, συγκρούσεις με την αστυνομία και τους φασίστες, τα παιδιά των μεταναστών και οι νέοι της ντόπιας εργατικής τάξης έρχονταν πιο κοντά συγκροτώντας μια πολυεθνική δύναμη που συσσωρευόταν, περιμένοντας να εκραγεί. Οι γιοι και οι κόρες των μεταναστών, γεννημένοι και μεγαλωμένοι στην Αγγλία, άφηγαν πίσω τους τις παραδόσεις

Πίνακας από την έκθεση του 2011. Απλά και ξεκάθαρα τα πράγματα, χωρίς κοινωνιολογικά μπλεξίματα: κοιτάς το κουτάκι - πυροβολείς τον "αράπη".

	Warning	Containment	Dismantle Barrier	Arrest	Mounted Branch	Vehicle Tactics	Water Cannon	Possibly AEP	Possibly Firearms	Firearms	Negotiation	Withdrawal	Road Blocks	Vehicle Immobilisation
Flash burglary rioting	X	X		X										
Barricades across road	X		X	X							X			
Groups gathering	X	X		X	X						X			
Barricades and missiles used	X	X	X	X		X	X	X						
Petrol bombs thrown	X	X	X			X	X	X						
Violent attacks on the public in the presence of the police	X			X		X	X	X						
Arson attacks on building	X			X		X	X	X	X					
Threats to fire and ambulance	X			X		X	X	X						
Firearms directed at police	X	X		X				X		X				
Vehicles driven at police	X			X								X	X	X

Ληηλασίες καταστημάτων το 2011...

και η εμφάνιση των μεσοαστών φίλων της αστυνομίας στους δρόμους (αν δεν διακρίνεται, το μπλουζάκι γράφει: Looters are scum).

Ο λόρδος Σκάρμαν (η ομοιότητα με το Γκόλουμ είναι καθαρά συμπτωματική).

των γονιών τους, αλλά και τους φόβους που έχει κάποιος που μόλις έχει έρθει σε ένα νέο μέρος. Σε σύγχρονο χρονικό διάστημα και έχοντας γυρίσει την πλάτη τους στις θεσμικές αριστερές οργανώσεις, που ο λόγος τους έμοιαζε να έχει κολλήσει κάνα δυο αιώνες πίσω και ουσιαστικά δεν είχαν τίποτα να τους προσφέρουν, έχτισαν τη δική τους αυτονομία. Αυτονομούνταν από το κράτος και τις οργανώσεις του από την μία, και από το παρελθόν τους και τις παραδοσιακές κοινότητες τους από την άλλη!

Το αγγλικό κράτος μπροστά στη συσσώρευση τέτοιων δυναμικών είχε να αντιτάξει μια μόνο δοκιμασμένη λύση: αυτή των αποικιών... Όμως το αγγλικό κράτος το 1981 δεν έπραξε έτσι, όχι γιατί ξαφνικά έγινε ψυχοπониάρικο, αλλά γιατί οι κρατικές επιλογές του 1980 ήταν πια πολύ διαφορετικές από εκείνες που ακολούθησαν στην Ινδία πριν από 30 χρόνια, για παράδειγμα. Τη δεκαετία του 1980, ο πλανήτης ολόκληρος βρισκόταν στο τέλος ενός κόσμου σταθερότητας που κράτησε για πάνω από 30 χρόνια (τουλάχιστον στον δυτικό κόσμο). Αυτή η σταθερότητα έχει μείνει γνωστή με το όνομα "κεϋνσιανισμός" και περιελάμβανε την ενσωμάτωση και διαμεσολάβηση της ταξικής πάλης από τις οργανώσεις και τα συνδικάτα της αριστεράς ώστε να σταματήσουν οι "ακρότητες" και όλοι μαζί αγκαλιασμένοι να κάθονται στα τραπέζια των διαπραγματεύσεων, με σκοπό να επιτυγχάνεται η ταυτόχρονη αύξηση μισθών με την πολλαπλάσια αύξηση των κερδών. Αυτή η στρατηγική από μεριάς του κράτους περιελάμβανε κάποιες παροχές, περιελάμβανε τον έλεγχο της εργατικής τάξης που γινόταν εμμέσως πλην σαφώς, περιελάμβανε σε τελική ανάλυση τακτικές παροπλισμού του αντιπάλου και αφομοίωση. Γι' αυτό και μετά τα επεισόδια του Βrixton με το που έφυγαν οι μπάτσοι, ήρθαν οι κοινωνιολόγοι, έπεσαν λεφτά στις γειτονιές και άνοιξαν κέντρα νεότητας.

Δεν πρέπει, ωστόσο, να γίνει καμιά παρανόηση. Δεν μιλάμε για τίποτα μαγικές εποχές. Δεν λέμε ότι "μία φορά και έναν καιρό", αν πέταγες μολότοφ στους μπάτσους, αυτοί σου χτύπαγαν τον ώμο φιλικά και σου έδιναν ένα μάτσο χαρτονομίσματα για να ηρεμήσεις. Η καταστολή των εξεγέρσεων, το είπαμε ήδη, σε όλα τα χρονικά μήκη και πλάτη του καπιταλισμού είναι βίαιη και μπορεί να διαφέρει μόνο ως προς την έντασή της. Αυτό που ονομάσαμε "κεϋνσιανισμό" αφορά το πριν και το μετά των εξεγέρσεων και αφορά τον έλεγχο του περιβάλλοντος των εξεγερμένων και όχι τους ίδιους (γι' αυτούς υπάρχουν πάντα οι φυλακές και τα αποσπάσματα). Να πώς περιέγραφαν την κατάσταση κάποιιο σύγχρονοι των επεισοδίων του Βrixton: "Ο Economist (18 Ιουλίου 1981), περιοδικό της κυρίαρχης τάξης, ανέπτυξε την έννοια της δημιουργίας ενός "δευτερεύοντος ελέγχου". Αυτή είναι μια διάχυτη κοινωνική παρέμβαση από μια τοπική "ανεπίσημη εξουσία" που κάνει

περιττή την έντονη αστυνομική παρέμβαση, μέσα από μια διακριτική αστυνόμευση. Γιατί η αστυνομία της γειτονιάς, για να είναι αποτελεσματική, εξαρτάται από αυτόν το "δευτερεύοντα έλεγχο, μέσα από τον οποίο το άτομο κρατιέται πειθαρχημένο από μια κοινότητα ιδιοκτητών" που υπερσπίζεται τα συμφέροντά της εκεί, ιδιαίτερα την ατομική ιδιοκτησία όσο μικρή και αν είναι. Αυτός ο έλεγχος προέρχεται από ένα ανεπίσημο δίκτυο περιφρούρησης: τοπικές προσωπικότητες με κύρος, ο τυπογράφος, ο μαγαζάτορας, ο δάσκαλος, οι γονείς, οι νοικοκυρές που συζητούν στο πλατύσκαλο, αναγνωρισμένοι κόσμος που "κατέχει" τον δρόμο. Αυτοί είναι οι πραγματικοί αστυνομικοί κάθε κλειστής κοινότητας".² Έτσι τα έλεγε ο "Economist" και αυτό έβλεπαν απέναντί τους οι κινηματικοί της εποχής. Ούτε κατακτήσεις, ούτε παραχωρήσεις, αλλά στήσιμο ενός εναλλακτικού δικτύου αστυνόμευσης.

2011: Πολλοί μπάτσοι, λίγοι κοινωνιολόγοι

Το 2011, 30 χρόνια μετά τα επεισόδια του Μπρίξτον, θα βρούμε ξανά το κράτος να αναλογίζεται τι πήγε λάθος και τι έπρεπε να γίνει. Θα βρούμε ξανά εκθέσεις που μιλάνε για το παρελθόν, αλλά και για το μέλλον των εξεγέρσεων που έρχονται. Σε μία από αυτές τις εκθέσεις, την οποία συνέταξε το HMIC (Her Majesty's Inspectorate of Constabulary), θα βρούμε μια γλώσσα τελείως διαφορετική από εκείνη του Σκάρμαν. Συγκεκριμένα, η έρευνα ξεκινάει με την παρατήρηση πως το 49% των πολιτών θεωρεί πως η αστυνομία δεν ήταν αρκετά βίαιη κατά των εξεγερμένων, ενώ οι ίδιοι οι ερευνητές κατατάσσουν στα αίτια της εξέγερσης τη μη ετοιμότητα των αστυνομικών να προχωρήσουν σε επιθετικές κινήσεις. Ενώ, λοιπόν, οι δυνάμεις διαχείρισης πλήθους είναι ετοιμοπόλεμες, μας λέει η έρευνα, σε συνθήκες εξέγερσης υπάρχει ανάγκη για χρήση πολύ μεγαλύτερου αριθμού μονάδων από τις συνηθισμένες. Έτσι, πρέπει να βγουν στον δρόμο μπάτσοι που μέχρι πριν έκαναν γραφειοκρατικές δουλειές, αλλά αυτοί είναι τέτοιες κότρες που δεν μπορούν να κοπανάσουν έναν περαστικό, δεν μπορούν να κάνουν ούτε ένα ντου της προκοπής, κλπ, κλπ. Η έκθεση θέλει να τονίσει την ανάγκη να εκπαιδευτεί η αστυνομία σε τακτικές "going forward" και όχι μόνο σε "stand, hold and protect". Τέλος, η έκθεση θέλει να ξεκαθαρίσει πότε μπορούν οι αστυνομικοί να χρησιμοποιούν τα όπλα τους, γιατί μοιάζει να είχαν νομικά κωλύματα κατά τη διάρκεια της εξέγερσης, ενώ προτείνει να ενταθεί η εμφανής αστυνόμευση (οι συχνές περιπολίες και οι προληπτικές προσαγωγές, δηλαδή) και να οργανωθεί ακόμα καλύτερα το χαφιεδοδίκτυο της αστυνομίας ("Key Individual Networks" το λένε στην Αγγλία).

Οι δύο μπατασικές εκθέσεις, αν μπουν δίπλα δίπλα, προκαλούν έκπληξη. Στην πρόσφατη, δεν βρίσκουμε τίποτα για τα αίτια, δεν απασχολούν κανέναν οι κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες, δεν καταγγέλλεται η α-

στυνομία για ρατσισμό, ενώ δεν γίνεται κουβέντα για την ανεργία. Ξαν να λέμε πλέον, αν είναι να πάρει κανείς λεφτά δεν θα τα πάρουν οι κοινότητες που εξεγέρθηκαν, αλλά η αστυνομία. Τι θα έλεγε, άραγε, ο Λόρδος Σκάρμαν που το δόγμα του βρέθηκε στα σκουπίδια; Η έκθεση δεν μας αφήνει με την απορία: "Έρευνες πάνω στις εξεγέρσεις του 1981 και ειδικότερα η έκθεση του λόρδου Σκάρμαν, αναγνώρισαν φυλετικές εντάσεις ανάμεσα στις πιο περιθωριοποιημένες και απομονωμένες κοινότητες και την έλλειψη εμπιστοσύνης τους προς την αστυνομία ως αίτια-κλειδιά για τις ταραχές". Όσον αφορά όμως τις ταραχές του Αυγούστου του 2011 πρέπει να σημειώσουμε ότι ο ίδιος ο λόρδος Σκάρμαν δήλωσε: "Οι ταραχές πρόσφεραν μια χρυσή ευκαιρία στην εγκληματική νεολαία και τα ενθουσιασμένα παιδιά, από πειρασμό για τα υλικά αγαθά των κοινωνιών μας, να αρχίσουν τις ληηλασίες".

Και κάπως έτσι, πριν από 30 χρόνια οι εξεγέρσεις είχαν αίτια κοινωνικά, ενώ τώρα οι εξεγέρσεις είναι απλώς μια αστυνομική υπόθεση και οι εξεγερμένοι απλώς "αλήτες" και "κλεφτρόνια". Η πρώτη έκθεση άφησε εποχή και συζητήθηκε, η δεύτερη πέρασε στα ψιλά ως ένα βαρετό και τεχνικό ανάγνωσμα (και αν δεν αναφερόταν στη χρήση όπλων και την κινητοποίηση του στρατού, ίσως και να μην την ήξερε και κανένας). Κι όμως: η γλώσσα της δεύτερης είναι αυτή που κάνει κουμάντο στα κανάλια, τις εφημερίδες και τη Βουλή, στην Αγγλία και παντού. Γιατί; Είπαμε πιο πριν ότι ο λόγος για τον οποίο ο Σκάρμαν έλεγε αυτά που έλεγε τη δεκαετία του '80 ήταν ότι χάραζε την τακτική που υπαγόρευε μια για δεκαετίες δοκιμασμένη στρατηγική. Η στρατηγική αυτή όμως δεν ήταν μια στρατηγική "αντιμετώπισης εξεγέρσεων", αλλά μια τακτική πρόληψης της εμφάνισής τους. Γιατί αν κάτι ήδη είχε φανεί από το 1965 ως το 1980 είναι πως αυτή η ουτοπία του καπιταλισμού, η εξαφάνιση της ταξικής πάλης, δεν μπόρεσε να επιτευχθεί ούτε με τον κεϋνσιανισμό. Γι' αυτό και την έκθεση του Σκάρμαν δεν θέλει να τη θυμάται ούτε ο ίδιος.

Τα ταξικά υποκείμενα στις αρχές της δεκαετίας του 1980 έβγαιναν μέσα από μια ταξική συνειδητοποίηση και μέσα από οργανώσεις που είχαν αντίληψη του τι να γίνει και γιατί. Τριάντα χρόνια μετά, ο ταξικός αντίπαλος των αφεντικών βρίσκεται σε κατάσταση πολύχρονης αποδιοργάνωσης και διάσπασης. Όταν λοιπόν το κράτος εμφανίζεται και αναλύει τους εξεγερμένους και τα απελπισμένα ξεσπάσματά τους με μοναδικό εργαλείο τη "βία" και την "εγκληματικότητα" το κάνει γιατί μπορεί: γιατί έχει το μονοπώλιο της βίας.

1. Περισσότερα για το κινηματικό παρελθόν των εξεγέρσεων αυτών μπορεί να διαβάσει κανείς στο Martin Lux, "ANTIFASCIST '77". Σύντομη ιστορία του βρετανικού αντιφασισμού σε πρώτο πρόσωπο (1970-1980), εκδόσεις Antifa scripta, 2008.

2. "Η εξέγερση της αγγλικής νεολαίας", εκδ Κομμούνια, σελ., 61.